

Naturkartlegging av havvindutbygging

Utgiftsforslag / inntektsforslag:	Kapittel og post:	Budsjettvirkning:
Naturkartlegging av aktuelle havvindområder	Kap.1850 post 50	+ 300 mill. kr.

Havvind er Norges største industrisatsning siden olje- og gassindustrien startet. Samtidig er naturkartlegging som muliggjør valg av plassering av havvind en forutsetning for å kunne oppfylle Stortingets vedtak om at «utbygging og drift skal gjøres på en måte som sikrer svært lav eller positiv samlet naturpåvirkning over tid», om «grundig kartlegging for alle deler av havmiljøet i områder som er, og kan bli, aktuelle for norsk havvind» og at «relevant kunnskap legges til grunn og skal benyttes ved utlysning av områder samt for natur- og miljøkrav til utbygging og drift». (Vedtak 737 og 740 fra 10. juni 2022)

1. juni 2023 ble det også enighet på Stortinget om å «legge fram en helhetlig plan for naturkartlegging for de områder som blir aktuelle for norsk havvindutbygging i forbindelse med statsbudsjettet for 2024». Grundig kartlegging av områder tar minst tre år. Samtidig er nåværende kapasitet hos norske institusjoner som kan gjennomføre dette begrenset, og for å kunne oppfylle Stortingets vedtak må de derfor ha en langsiktig plan for finansiering, som gjør at de kan investere i å bygge kapasitet til formålet.

Regjeringen har som målsetning å produsere 30 GWh fra havvind i 2040. For å kunne nå denne målsetningen og samtidig opprettholde god sameksistens med natur og andre næringer kreves en systematikk der naturkartlegging gjøres i riktig rekkefølge, og en plan for hvor mange naturområder som skal kartlegges hvert år. Jo mer travelt det blir med å få fart på konsesjonsprosessene for å nå målet, jo viktigere vil det bli at god naturkartlegging er på plass og godt systematisert.

NVE har definert 20 nye områder som aktuelle kandidater for havvindutbygging, og i høringsnotatet om det strategiske konsekvensutredningsprogrammet for dem har de pekt på omfattende kunnskapsmangler for hvert område. For å kunne gjøre riktige valg bør undersøkelsen av disse starte umiddelbart. Naturkartlegging i områder som viser seg å inneholde altfor verdifull eller sårbar natur til å bygge ut havvind vil heller ikke være bortkastet, siden disse er kandidater for marine verneområder som skal opprettes ifølge FNs naturavtale, og funnene er viktig informasjon for å utvikle forvaltningsplanene for norske hav, der presset fra forskjellig næringsvirksomhet øker.

[Medlemmene i OEDs sameksistensgruppe](#) har spilt inn at behovet for midler til naturkartlegging av aktuelle havvindområder - som står i proporsjon til kapasiteten - er minst 246 millioner kr i statsbudsjettet i 2024, og at dette må være del av en finansieringsplan som løper minst fem år for å kunne bygge kapasiteten som trengs. [I forhold til den langsiktige modellen som presenteres](#), og [Mareanos kostnadsoverslag](#) om behovet for kartlegging av områdene på en femårsbasis, kreves minimum 300 millioner kroner i 2025 for å klare å nå norske havvindmål.

I tillegg kreves omfattende midler til forskning på effektene av havvind, og gode naturløsninger. Dette er et absolutt minimum for å kunne sikre en systematisk, grundig og praktisk tilnærming til god sameksistens. Det er også en liten sum i forhold til investeringen Norge skal gjøre i havvindindustrien, (under 1%), og en nødvendighet for å oppfylle FNs naturavtale som sier at naturen skal stå sentralt i all arealforvaltning.